

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 2. december 2020
Kontor: Straffulbyrdelseskontoret
Sagsbeh: Patrick Kofod Holm
Sagsnr.: 2019-0030-2455
Dok.: 1702878

Opdaterede oplysninger om celler med dobbeltbelæg i danske fængsler og arresthuse

Af justitsministerens besvarelse af 25. september 2019 af spørgsmål nr. 193 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg (2018-19, 2. samling) fremgik, at der var et stort pres på fængslerne og arresthusene, og at der flere steder var en kapacitetsudnyttelse på over 100 pct. Af besvarelsen fremgik endvidere, at den gennemsnitlige kapacitetsudnyttelse i første halvår af 2019 i fængsler og arresthuse havde været på 101,7 procent, og at der pr. 3. september 2019 var indkvarteret 134 indsatte i dobbeltbelæg på celler konstrueret til én person fordelt på 5 fængsler og 17 arresthuse.

I besvarelse af 7. april 2020 af spørgsmål nr. 1058 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg tilkendegav Justitsministeriet, at ministeriet ville fremsende en opdateret besvarelse af spørgsmål nr. 193 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg (2018-19, 2. samling) med tilhørende bilag, når tilsigelsesstoppet af 12. marts 2020 var ophørt, og situationen omkring belægget i kriminalforsorgen måtte anses for normaliseret.

På den baggrund har Justitsministeriet nu indhentet en udtalelse fra Direktoratet for Kriminalforsorgen, der har oplyst følgende:

”På grund af Covid-19 situationen blev der iværksat et midlertidigt tilsigelsesstop af dømte på fri fod til kriminalforsorgens institutioner med virkning fra den 12. marts 2020, og indtil det formelt blev ophævet den 17. april 2020. Tilsigelsesstoppet medførte en midlertidig belægsreduktion, men belægget anses for normaliseret igen.

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Direktoratet for Kriminalforsorgen har ikke mulighed for centralt at lave et systemudtræk af detaljerede oplysninger om dobbeltbelæg i fængsler og arresthuse. Kriminalforsorgens fire områder er derfor blevet anmodet om at foretage en høring af alle fængsler og arresthuse. Der er således tale om en manuel opgørelse. Samtlige oplysninger er opgjort pr. onsdag den 21. oktober 2020 ca. kl. 14.00.

Indledningsvis skal det bemærkes, at kriminalforsorgen ikke ønsker at anvende dobbeltbelæg, men at det på grund af det høje belæg er nødvendigt flere steder i perioder at etablere dobbeltbelæg på celler, som er beregnet til én person.

Belægget er steget til et markant højere niveau end forudsat i flerårsaftalen for kriminalforsorgen 2018-2021. Den gennemsnitlige kapacitetsudnyttelse i fængsler og arresthuse var på ca. 101,9 pct. i 2019. For at kunne håndtere det kraftigt stigende belæg er der i perioden 1. januar 2018 til og med 23. oktober 2020 idriftsat netto godt 520 pladser.

Det forventes, at der frem til og med udgangen af 2021 vil blive idriftsat yderligere 34 pladser, så den samlede kapacitetsudvidelse i indeværende flerårsaftaleperiode kommer op på i alt ca. 555 fængselspladser mv. set i forhold til niveauet ultimo 2017.

På trods af de markante kapacitetsudvidelser forventer kriminalforsorgen i 2020 og 2021 en gennemsnitlig årlig kapacitetsudnyttelse på hhv. 101,2 procent og 103,7 procent, dvs. væsentligt over den fastsatte belægsmålsætning på 95 pct. for arrestpladser og 96 pct. for fængselspladser. Det er derfor nødvendigt flere steder i perioder at etablere dobbeltbelæg på celler beregnet til én person.

Straffuldbyrdsloven regulerer ikke spørgsmålet om anvendelse af dobbeltbelæg i enkeltceller. Når det er nødvendigt at etablere dobbeltbelæg, sker det ud fra en konkret vurdering, herunder bl.a. af de sikkerhedsmæssige forhold. Det tilstræbes som udgangspunkt, at de pågældende indsatte er indforstået hermed, da placering i dobbeltbelæg ellers kan give sikkerhedsmæssige udfordringer.

Kriminalforsorgen kan oplyse, at der på tidspunktet for opgørelsen var indkvarteret 260 indsatte i dobbeltbelæg på celler konstrueret til én person, hvoraf 158 var arrestanter og 102 afsonere. Disse fordelte sig på 8 fængsler og 20 arresthuse. Det kan oplyses, at det samlede belæg i fængsler og arresthuse på samme dato var 4.206 indsatte.

Indelukningen af de pågældende 260 indsatte varierede mellem ca. 2 timer og 23 timer. De 260 indsatte var fordelt på 130 celler, der gennemsnitligt er ca. 10 m², svarende til ca. 5 m² pr. person.

Indelukning af indsatte i dobbeltbelæg anvendes i samme omfang som for øvrige indsatte.

Som det fremgår af vedlagte bilag 1, sker der indelukning i 23 timer i døgnet i nogle arresthuse. Det fremgår af fællesskabsbekendtgørelsens § 6, stk. 2, at indsattes egne opholdsrum i arresthusene kan låses hele døgnet. Indsatte skal så vidt muligt have adgang til fællesskab med andre indsatte. I mange af arresthusene er der imidlertid begrænsede muligheder for at tilbyde fællesskab på fællesarealer, hvilket primært skyldes de bygningsmæssige forhold, som f.eks. indebærer, at der ikke er egentlige fællesskabsrum. I disse tilfælde foregår fællesskabet som cellefællesskab, hvor fællesskabet foregår med en anden indsat i cellen.

Såvel afsonere som varetægtsarrestanter har desuden som udgangspunkt ret til dagligt at tilbringe mindst én time i fri luft, medmindre dette vil være uforeneligt med institutionens varetagelse af sikkerhedsmæssige hensyn, eller den indsatte er anbragt i sikringscelle. Hertil kommer, at afsonere skal tilbydes aktiviteter i fritiden, og at varetægtsarrestanter så vidt muligt skal tilbydes aktiviteter i fritiden.

Indsatte i fængslerne har endvidere ret og pligt til at være beskæftiget ved deltagelse i arbejde, uddannelse eller anden godkendt aktivitet. En indsat, der er udvist af landet ved dom, kan dog ikke være beskæftiget ved uddannelse, undervisning eller programvirksomhed, medmindre særlige forhold taler herfor. I arresthusene har de indsatte ret, men ikke pligt, til at være beskæftiget.”

Der henvises i øvrigt til opgørelsen i vedlagte bilag 1, som er udarbejdet af Direktoratet for Kriminalforsorgen, og hvoraf de detaljerede oplysninger om dobbeltbelæg pr. 21. oktober 2020 i fængsler og arresthuse fremgår.

Det bemærkes, at kriminalforsorgen har iværksat en række konkrete tiltag med henblik på at imødegå udfordringerne med dobbeltbelæg, herunder især åbning af yderligere fængselspladser, men at der fortsat er en gennemsnitlig kapacitetsudnyttelse på over 100 procent. Jeg følger selvfølgelig udviklingen på området tæt, og jeg vil sammen med forligskredsen bag flerårsaftalen for kriminalforsorgen drøfte udfordringerne på det kommende forligskredsmøde til december.

Nick Hækkerup

/

Mette Kjølby Miller-Harris